

PRAVNI NASVETI ZA GOSTINCE

 odvetnik mag. Primož Krapenc z ekipo
Odvetniška družba Krapenc in odvetniki
www.krapenc.si

VZPOSTAVITEV SISTEMA POMOČI GOSTINCEM PRI POKRITJU STROŠKOV REGRESA IN IZRABE LETNEGA DOPUSTA

Vlada RS je dne 21.4.2021 sprejel nov Odlok¹, s katerim se v skladu z Načrtom sproščanja ukrepov ob pojenjanju pandemije COVID-19 pod določenimi pogoji dovoljuje opravljanje gostinske dejavnosti priprave jedi in pijač ter strežbe na terasah in vrtovih gostinskih obratov². S tem so gostinci po vsej Sloveniji po več kot pol leta lahko svoje storitve ponudili potrošnikom tudi v okviru gostinskih obratov.

kljub dejstvu, da boste gostinci v prihodnjih toplejših mesecih poizkušali pokriti vsaj del izgube, ki ste jo utrpeli vsled prepovedi opravljanja storitev, pa mnogi upravičeno opozarjate, da pri tem ne gre spregledati stroškov, povezanih z zaposlitvijo, ki jih bo potrebno izplačati v prihodnjih mesecih. Trenutno veljavna delovna zakonodaja namreč ni prilagojena situaciji, v kateri ste se znašli gostinci, prav tako položaja gostincev v ničemer ni uredila interventna zakonodaja. Tako se utemeljeno postavlja vprašanje, ali situacija COVID-19 vpliva na temeljne obveznosti delodajalcev in pravice delavcev, predvsem na pravico do letnega dopusta in regresa. Po pregledu veljavne zakonodaje je mogoče ugotoviti, da se določbe ZDR-1³ glede letnega dopusta in regresa v letu 2021 ne spreminjajo. Tako letni dopust delavca v posameznem koledarskem letu ne sme biti krajši kot 4 tedne, delodajalec pa je dolžan delavcu najkasneje do 1. julija tekočega koledarskega leta izplačati

konca tekočega koledarskega leta. Namen tega članka gotovo ni, da bi se spodbujalo kratenje pravic delavcem, temveč s člankom zgolj opozarjamo, da ste ob trenutni situaciji lastniki gostinskih obratov postavljeni v sila neprijeten položaj, saj mnogi ne zmorete zagotoviti in spoštovati vseh obveznosti iz delovnega razmerja (ob tem pa vam pretijo morebitne globe delovnih inšpektorjev), ter hkrati obdržati glavo nad vodo in zagotoviti pogoje za uspešno poslovanje. Navedeno tehta razmislek države o vzpostavitvi sistema pomoči tudi za pokritje stroškov regresa in razrahljanje pravil glede izrabe letnega dopusta.⁴

Gostinski panogi, ki je poleg turistične gotovo med najbolj prizadetimi panogami vsled epidemije COVID-19, je namreč kljub steku »normalnega« obratovanja potrebno nuditi dodatno (finančno) pomoč v obliki neposrednih nepovratnih sredstev oziroma davčnih ugodnosti. Le slednje bo zagotovilo, da bomo iz trenutne situacije izšli brez večjih odpuščanj zaposlenih ali zapiranj gostinskih obratov, kar bi dolgoročno zagotovo imelo slabše posledice na gospodarstvo. V kolikor pa sistem pomoči ne bi bil vzpostavljen zgolj v vednost pojasnjujemo, da Kolektivna pogodba določa, da se v primeru nelikvidnosti delodajalca regres za letni dopust lahko izplača najkasneje do 1. novembra tekočega leta⁵.

Trenutno veljavna delovna zakonodaja namreč ni prilagojena situaciji, v kateri ste se znašli gostinci, prav tako položaja gostincev v ničemer ni uredila interventna zakonodaja.

regres za letni dopust. Ob tem ne gre spregledati, da mnogi delavci razpolagajo še z dopustom iz preteklega leta, ki ga je potrebno izkoristiti najkasneje do 30. junija 2021, kar pa vpliva tudi na organizacijo poslovanja gostinskih obratov. Zagotovo je mogoče razumeti delavce, da se po večmesečnem zaprtju države veselijo sproščanj ukrepov in že razmišljajo o prihajajočih dopustih na morju ali v gorah. Gostinci, ki ste bili več mesecev polovično ali sploh ne-operativni, pa se sprašujete, kako boste lahko finančna bremena zdržali tudi v prihodnje, ko bo zaposlenim potrebno izplačati regres za letni dopust in jim omogočiti izrabo vsaj dveh tednov letnega dopusta do

**Vse dobro vam želi mag. Primož Krapenc z ekipo
Odvetniške družbe Krapenc in odvetniki!**

¹ Odlok o začasnih prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 63/21).

² 2. alineja 3. odstavka 2. člena Odloka.

³ Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13).

⁴ Zakonodajalec je na primer v 54. členu ZIUPOPDVE za določene delavce predvidel, pravico izrabiti letni odpust za leto 2020 do 31.12.2021 (torej v daljšem roku, kot ga določa ZDR-1).

⁵ 4. odstavek 67. člena Kolektivne pogodbe dejavnosti gostinstva in turizma Slovenije (Uradni list RS, št. 56/18).